

Je zvláštní, že většina z nás při vyslovení slova Amerika nebo Američan má na mysli pouze Spojené státy americké a jejich obyvatele. O zbytku tohoto obrovského světadílu, zejména o jeho jižní části, máme stále spíše exotické představy, byť i ony se jistě stále více mění v reálné. Spojené státy představují onu bájnou Ameriku. Na prvním místě byla vždy romantika. Nezasahovala jen území našeho státu, ale prakticky celou Evropu. Příkladem je průměrný německý spisovatel Karl May, jehož popis života Indiánů sice budil a budí rozpaky v řadách národopisců, ale jistě budí i zájem miliónů čtenářů. Karl May patřil i k oblíbeným autorům Adolfa Hitlera.

Po První světové válce jsme byli zasaženi vlnou trampingu, kdy prvním oblečením trampů byly zbytky výstroje americké armády bojující na Západní frontě proti německé armádě. Byť měla rodící se Československá republika nejužší svazky s Francií, nebylo přejmenování nádraží Františka Josefa po prezidentu Wilsonovi náhodné. Byl to zejména on, který donutil vnímat ostatní, že uprostřed Rakouska - Uherska žijí Češi a Slováci.

Za Druhé světové války dala ona Amerika řadě lidí svobodu, azyl a obživu, a nejen to. Kde by byla válkou vyčerpaná Velká Británie, jako jediná osaměle bojující do léta 1941 proti Hitlerovi, bez obrovské finanční pomoci USA? Americké konzervy jedli nejen britští vojáci, jedli je i vojáci Rudé armády, kteří jezdili v amerických džípech a pověstné Kaťuše létaly z amerických nákladních aut. Američtí kluci umírali daleko od domova i za naši svobodu. Umírali v Normandii i na Filipínách. Ke konci války se museli zastavit na imaginární čáře, protože o jejich dalším postupu bylo rozhodnuto předem. Po válce se do Plzně začali sjíždět i přední jazzoví hráči a účinkovali v armádních jazzbandech. Američané byli překvapeni jejich muzikantstvím a znalostí repertoáru. Netušili, že po celý Protektorát mladá generace poslouchala zejména stockholmský rozhlas, půjčovala si vzácné desky a tajně hrála milovaný jazz. Stačí si přečíst Škvoreckého knihy.

Jenže za pár let se ze spojenců stal nepřítel, jazz byl tlačěn na okraj, rodící se rock and roll byl zcela na indexu, skauting byl zakázán a nad trampy bděla Státní i Veřejná bezpečnost. Za píseň Až k nám přijdou hoši z USA (nazpíval ji dnes už zapomenutý Tino Muff, vlastním jménem Antonín Mach) se dávaly dva roky nepodmíněně a za rock and roll, který tancovala ještě v roce 1956 parta mladých lidí v Mánesu, padaly rovněž nepodmíněně tresty a vyhazovy ze škol. Snad nejlépe vyjadřuje vztah k Americe jednoduchý text o Johny Američanovi, který hnal Japonce od Guadalu (bitva o ostrov Guadal Canal v Pacifiku), protože jej k tomu zavazuje socha Svobody. Originál s názvem The Three Bells složil Jean Villard, ale kdo je autorem slavného českého textu, to snad nikdo neví.

Byl jsi Johnny American

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Pátek, 09 Březen 2007 03:00

Po roce 1989 se otevřely hranice. Onen Johnny American ztratil kouzlo romantiky a pro převážnou část lidí se přeměnil v hrdinu akčního seriálu, v omezeného ctitele hamburgerů a vývozce Coca-coly. Trampy v amerických uniformách nikdo nepronásleduje a píseň o Quadalu už nemá příchuť něčeho zakázaného. Jenže nějak jsme zapomněli, komu vděčíme za to, že jsme zůstali naživu a v době, kdy továrny Protektorátu Čechy a Morava jely naplno a dělníci jezdili s akcí R. Heydricha k Baltskému moři, někde daleko americké a samozřejmě i ruské máme ztrácely syny.

Onen Johnny American způsobil, že zde sedíme živi a zdraví a jsme svobodní. A tak Ti, neznámý Johnny od Quadalu, děkuji. Myslím, že tvé pomoci bude ještě zatraceně potřeba.

Náš svět by neměl končit za špičkou našich nosů.